СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
МЕНЕДЖМЕНТ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ПРИ СОМАТИЧНІЙ ПАТОЛОГІЇ

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК10**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **1, 2**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **іспит**
Пререквізити: **фахові дисципліни бакалаврського рівня освіти**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії,** вул. О. Шпейєра, 4, Філія «Університетська лікарня» ХНМУ, 2-й поверх, праве крило, м. Харків
Керівники освітнього компонента: к.н.з фізичного виховання і спорту Петрухнов Олександр Дмитрович email: od.petrukhnov@knmu.edu.ua
к.мед.н., доцент Латогуз Сергій Іванович, email: si.latohuz@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6455

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Менеджмент у фізичній терапії при соматичній патології» спрямований на формування у магістрів системних знань та практичних навичок щодо застосування сучасних методів фізичної терапії у пацієнтів із захворюваннями внутрішніх органів. Особлива увага приділяється оцінці функціонального стану, плануванню та реалізації індивідуалізованих програм реабілітації з урахуванням перебігу соматичних захворювань, коморбідних станів і принципів доказової медицини. Дисципліна інтегрує теоретичні знання та практичний досвід, формує компетентності, необхідні для клінічного мислення, міждисциплінарної взаємодії та професійної діяльності у сфері охорони здоров'я.

МЕТА КУРСУ: формування компетентностей щодо клінічного аналізу стану пацієнтів із соматичною патологією та розробки програм фізичної терапії, заснованих на принципах доказової медицини.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Вступ до дисципліни. Основні принципи реабілітаційного менеджменту.
2. Менеджмент фізичної терапії пацієнтів після кардіохірургічних втручань (аортокоронарне шунтування, стентування, протезування клапанів).
3. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.

Перелік тем практичних занять (44 год.):

Розділ 1. Загальні основи фізичної терапії при соматичній патології

Тема 1. Вступ до дисципліни. Актуальність фізичної терапії при соматичній патології.

Тема 2. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) як основа планування фізичної терапії при соматичній патології.

Тема 3. Методи функціонального обстеження пацієнтів із соматичною патологією.
Тема 4. Планування індивідуальної програми фізичної терапії: цілепокладання, визначення завдань і прогнозування результатів».
Тема 5. Немедикаментозні методи лікування: роль фізичної терапії в комплексному менеджменті пацієнта.

Розділ 2. Фізична терапія при серцево-судинних захворюваннях

Тема 6. Фізична терапія при артеріальній гіпертензії.
Тема 7. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця та після інфаркту міокарда.
Тема 8. Фізична терапія при хронічній серцевій недостатності.
Тема 9. Реабілітація пацієнтів після кардіохірургічних втручань (аортокоронарне шунтування, стентування, протезування клапанів).

Розділ 3. Фізична терапія при захворюваннях дихальної системи

Тема 10. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.
Тема 11. Фізична терапія при бронхіальній астмі.
Тема 12. Відновне лікування після пневмонії, у тому числі COVID-19.
Тема 13. Фізична терапія при рестриктивних захворюваннях легень.

Розділ 4. Фізична терапія при захворюваннях травної та сечовидільної систем

Тема 14. Реабілітаційний менеджмент при виразковій хворобі шлунка та гастродуоденітах.
Тема 15. Фізична терапія при хронічному панкреатиті та гепатобіліарній патології.
Тема 16. Фізична терапія при захворюваннях кишечника.
Тема 17. Фізична терапія при захворюваннях нирок і сечовидільної системи.

Розділ 5. Фізична терапія при ендокринних та системних захворюваннях

Тема 18. Реабілітаційний менеджмент при цукровому діабеті та його ускладненнях.
Тема 19. Фізична терапія при ожирінні та метаболічному синдромі.
Тема 20. Фізична терапія при системних захворюваннях сполучної тканини (ревматоїдний артрит, системний червоний вовчак тощо).

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

Тема 1. Вступ до дисципліни. Актуальність фізичної терапії при соматичній патології.
Тема 2. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) як основа планування фізичної терапії при соматичній патології.
Тема 3. Методи функціонального обстеження пацієнтів із соматичною патологією.
Тема 4. Планування індивідуальної програми фізичної терапії: цілепокладання, визначення завдань і прогнозування результатів».
Тема 5. Немедикаментозні методи лікування: роль фізичної терапії в комплексному менеджменті пацієнта.
Тема 6. Фізична терапія при артеріальній гіпертензії.
Тема 7. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця та після інфаркту міокарда.
Тема 8. Фізична терапія при хронічній серцевій недостатності.
Тема 9. Реабілітація пацієнтів після кардіохірургічних втручань (аортокоронарне шунтування, стентування, протезування клапанів).
Тема 10. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.
Тема 11. Фізична терапія при бронхіальній астмі.
Тема 12. Відновне лікування після пневмонії, у тому числі COVID-19.
Тема 13. Фізична терапія при рестриктивних захворюваннях легень.
Тема 14. Реабілітаційний менеджмент при виразковій хворобі шлунка та гастродуоденітах.
Тема 15. Фізична терапія при хронічному панкреатиті та гепатобіліарній патології.
Тема 16. Фізична терапія при захворюваннях кишечника.
Тема 17. Фізична терапія при захворюваннях нирок і сечовидільної системи.
Тема 18. Реабілітаційний менеджмент при цукровому діабеті та його ускладненнях.
Тема 19. Фізична терапія при ожирінні та метаболічному синдромі.

Тема 20. Фізична терапія при системних захворюваннях сполучної тканини (ревматоїдний артрит, системний червоний вовчак тощо).

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: : *онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.*

Методи навчання: *Навчання здійснюється з використанням лекційних занять з мультимедійною підтримкою, практичних занять з демонстрацією обладнання та проведенням процедур, проблемно-орієнтованого навчання (аналіз клінічних випадків), імітаційних та рольових вправ (робота у групах за ролями: фізичного терапевта, пацієнт, асистент), методу проєктів (розробка індивідуального плану фізичної терапії для пацієнта). Використовуються елементи дистанційного навчання з доступом до відеоматеріалів, електронних протоколів та інтерактивних тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)
Підсумковий контроль: іспит (Ісп).
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + Ісп.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять ((chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лавринюк В. Є. Фізична терапія при порушенні діяльності серцево-сердцевої та дихальної систем : навч.-метод. посіб. / В. Є. Лавринюк. — Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. — 214 с.
2. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В., Мельник Г. В. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Клінічна практика : навч. посіб. / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Г. В. Мельник. — Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2023. — 136 с.
3. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник — Одеса : Олді-плюс, 2023 — 240 с.
4. Істомін А. Г., Латогуз С. І., Нечипуренко О. М. та ін. Фізична терапія та ерготерапія в клініці внутрішньої медицини : методичні вказівки для здобувачів 2-го курсу — Харків : ХНМУ, 2022 — 51 с.
5. Кіреєв І. В. та співавт. Внутрішні хвороби. Практикум : електронний навчальний посібник для спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» — Харків : НФаУ, 2021 — 85 с.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА